

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM
KARAR

RESUL KILIÇ BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2022/4755
Karar Tarihi : 14/10/2025

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Recai AKYEL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
İrfan FİDAN
Yılmaz AKÇİL
Raportör : Ayça GANİDAĞLI DEMİRCİ
Başvurucu : Resul KILIÇ
Vekili : Av. Mehmet Cuma ALBAYRAK

I. BAŞVURUNUN ÖZETİ

1. Başvuru; kişinin ve müdafinin yokluğunda verilen esas hakkındaki mütalaaya karşı beyanda bulunmak için süre verilmeden mahkûmiyet kararı verilmesi nedeniyle savunma için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olma hakkının ve karar sonucunu değiştirebilecek nitelikteki esaslı iddia ve savunmaların karşılanmaması nedeniyle de gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir. Başvuru, soruşturma ve kovuşturma evrelerinde gerçekleştirilen işlemler nedeniyle başka temel hakların ihlal edildiğine ilişkin şikâyetleri de içermektedir.

2. Yozgat Cumhuriyet Başsavcılığı (Başsavcılık) başlattığı soruşturma sonucunda başvuru hakkında eşe karşı kasten basit yaralama ve basit tehdit suçlarından iddianame düzenlemiştir. Yozgat 1. Asliye Ceza Mahkemesi (Mahkeme) iddianameyi kabul etmiş, duruşma hazırlığı işlemleri yapmıştır. Bu kapsamda Mahkeme, başvuruca iddianamenin tebliğ edilmesine ve duruşmaya ilişkin çağrı kâğıdı çıkarılmasına, ayrıca başvuruca savunma ve delillerinin tespiti için nöbetçi Ankara Asliye Ceza Mahkemesine istinabe talebinde bulunulmasına karar vermiştir.

3. Yargılamanın ilk celsesine başvuruca katılmamıştır. Mahkeme bu celsede diğerlerinin yanı sıra başvuruca hakkında yazılan istinabe yazısının cevabının beklenmesine ve başvuruca müdafilerinin sundukları vekâletnamenin kabulüne karar vermiştir.

4. Yargılamanın ikinci celsesinde başvuruca müdafii hazır bulunmuş ve başvuruca savunmasının alınmasına ilişkin istinabe yazısının cevabı dosyaya gelmiştir. Bu celsede tanık H.K. dinlenmiştir. Tanık H.K. beyanında başvuruca dayısı olduğunu, olay günü başvuruca ve başvuruca annesi ile birlikte müşteki sanık M.N.nin evine gittiklerini, başvuruca evin dışında çocuğunu görmek istediğini, M.N.nin çocuğu dışarı göndermek istemediğini, bu sebeple konuşurlarken seslerinin bir anda yükseldiğini,

sonrasında kapının önünde M.N.nin başvurucuya saldırmak istediğini ancak M.N.nin başvurucuya vurup vurmadığını hatırlamadığını, başvurunun M.N.ye kesinlikle vurmadığını, çocuğunu görmek istediğini söylediğini, tehdit içerikli sözler söylediğini duymadığını belirtmiştir. Başvurucu müdafii, tanık beyanlarına karşı yazılı savunma sunacaklarını belirtmiştir.

5. İstinabe mahkemesince dinlenen tanık Z.K. başvurunun annesi olduğunu, taraflar arasında açılmış boşanma davasının devam ettiğini, olay tarihinde torununu oğlu ve ağabeyi H.K. ile birlikte görmeye gittiklerini, M.N.nin başvurucuya hitaben *"Görüyorsanız evde görün, dışarı vermiyorum."* dediğini, iftira atılacak korkusuyla içeri girmediklerini, başvurunun mahkeme kararına göre çocuğunu görme günü olduğunu söyleyerek çocuğu istediğini, M.N.nin ise çocuğu vermeyeceğini, *"Babalığın burada sökmaz."* diyerek kapıdan başvurucuya saldırdığını, başvurunun M.N.ye yönelik bir saldırısı olmadığını, M.N.yi tehdit de etmediğini beyan etmiştir.

6. Yargılamanın üçüncü celsesinde başvuru müdafii hazır bulunmuş, Mahkeme eksik hususların giderilmesine karar vermiştir. Yargılamanın dördüncü celsesinde Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 30/3/2020 tarihli kararı ile koronavirüs (COVID-19) sebebiyle alınan tedbirler kapsamında duruşmanın ertelenmesine karar verilmiştir.

7. Yargılamanın beşinci celsesinde müşteki sanık M.N. ve başvuru müdafii hazır bulunmuştur. Bu celsede müşteki sanık M.N. ve tanık F.N. dinlenmiştir. Tanık F.N. beyanında M.N.nin kendi kızı, başvurunun da eski damadı olduğunu, olay günü evde M.N. ile yalnız olduklarını, M.N. hamileyken başvurunun defalarca kızına şiddet uyguladığı için öncesinde polisi aradıklarını, başvurunun çocuğu dışarıda görmek istediğini, torunu hasta (alerji) olduğu için M.N.nin çocuğu evde göstermek istediğini, başvurunun M.N.ye *"Rezilsin, terbiyesizsin, sana gününü göstereceğim."* dediğini söylemiştir. Ayrıca torununun o sırada M.N.nin kucağında olduğunu, başvurunun M.N.nin üzerine yürüdüğünü, M.N.nin de çocuğu korumak için elini karşı tarafa doğru uzattığını ancak başvurucuyu yaralamadığını ifade etmiştir. Başvuru müdafii bu duruşmada esasa karşı yazılı savunma sunmak için süre talep etmiştir. Mahkeme, başvuru müdafiiine esas hakkındaki yazılı beyanlarını bir sonraki celseye kadar sunması için süre verilmesine karar vermiş; başvuru müdafii, celse arasında esas hakkındaki savunmalarını içeren dilekçeyi Mahkemeye sunmamıştır.

8. Yargılamanın altıncı celsesinde başvuru müdafii aynı gün farklı iki şehirde duruşması olduğuna ilişkin mesleki mazeretini bildirir dilekçeyi Mahkemeye göndermiş ve duruşmaya katılmamıştır. Mahkeme; başvuru müdafiiinin mazeretinin kabulüne, duruşma gününü Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi'nden (UYAP) öğrenmesine, esas hakkındaki mütalaanın celse arasında sunulması hâlinde sanık ve müdafiiine tebliği suretiyle bir sonraki celseye kadar savunmalarını hazırlamak üzere süre verilmesine karar vermiştir. Celse arasında 15/12/2020 tarihinde iddia makamı esas hakkındaki mütalaasını sunmuştur. Esas hakkındaki mütalaa şöyledir:

"Resul ile [M.N.nin] resmi nikahlı eş oldukları, olay günü ise aralarında tartışma yaşandığı, tartışma sırasında tarafların yanında Resul'un annesi [Z.K.], Resul'un dayısı [H.K.] ve [M.N.nin] annesi [F.N.] bulunduğu, taraflar arasında çıkan tartışmada tarafların birbirlerini yaraladıkları ve buna ilişkin de tarafların adli muayene raporlarında BTM ile giderilebilecek düzeyde yaralandıkları, [F.N.nin] bilgi beyanında 'damadım Resul, kızuma parmağını sallayarak vereceksin çocuğumu, sen rezilsin gibi şeyler söyledi ve kızımın üzerine yürüdü.' dediği ve ayrıca [M.N.] Resul'u hafifçe itirdi' dediği ek olarak [H.K.] ve

[Z.K.nin] alınan tanık beyanlarında ' [M.N.] bir anda evin içinden dışarı doğru fırladı ve Resul'un üzerine saldırdı, göğüs bölgesine vurdu.' dedikleri böylelikle dinlenen tüm tanık beyanlarında [M.N.nin] Resul'u yaraladığı husunun görüldüğü ve ayrıca Resul'un [M.N.yi] sair tehdit şeklinde tehdit ettiğinin görüldüğü, her ne kadar [M.N.nin] Resul'u darp etliğine ilişkin tanık beyanı olmasa da [M.N.nin] alınan adli muayene raporunda 'el bileklerinde tırnak izleri ve yüzeysel sıyrıklar' tespiti edildiği görüldüğünden arbede esnasında Resul'un [M.N.yi] tırnaklarıyla yaraladığı husunun anlaşıldığı görülmekle bu kapsamda gerek [M.N.nin] gerekse Resul'un TCK'da eşe karşı yaralama şeklinde düzenlenen 86/2 -3,e maddesinde sayılı suçtan cezalandırılmalarına ve ayrıca Resul'un TCK'da sair tehdit şeklinde düzenlenen 106/1-2.cümle maddesinde sayılı suçtan cezalandırılmasına karar verilmesini kamu adına talep ve mütalaa olunur."

9. Yargılamanın yedinci ve son celsesinden önce başvuru müdafii aynı gün Ankara'da duruşması olduğuna ilişkin mesleki mazeretini bildirir dilekçeyi Mahkemeye vermiştir. Mahkeme 17/12/2020 tarihli son celsede başvuru müdafinin mazeretinin dosyanın geldiği aşama ve yargıda hedef süre dikkate alınarak reddine karar vermiştir. Bu duruşmada Mahkeme, başvuru basit tehdit suçundan beraatine, eşe karşı basit yaralama suçundan adli para cezasıyla cezalandırılmasına, cezanın da ertelenmesine istinaf yolu açık olmak üzere karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... Tanık [F.N.] yargılama aşamasında soruşturma aşamasında vermiş olduğu beyanlarından kısmen dönmüş ise de; dosya kapsamı ve adli muayene raporlarını destekleyen ilk aşamada alınan beyanlarına itibar edilmiştir.

Tanık olarak dinlenen katılan sanık Resul'un anne ve dayısı, her ne kadar Resul'un [M.N.ye] vurmadığını beyan etmiş iseler de; adli muayene raporları ve katılan sanık [M.N.nin] soruşturma aşamasında 'sağ el bileğimde ve sol elimin üst kısmında tırnak izleri meydana geldi.' şeklindeki beyanları ve tanık [F.N.nin] itibar edilen ilk aşamadaki beyanları nazara alındığında tanıklar [Z.K.] ve [H.K.nin] taraflı şekilde gerçeğe aykırı beyanda bulundukları anlaşılmıştır.

Tüm dosya kapsamı bir bütün olarak değerlendirildiğinde; katılan sanıklar hakkında alınan adli muayene raporları, tanık [F.N.nin] ve katılan sanık [M.N.nin] itibar edilen soruşturma beyanları nazara alındığında, olay tarihinde evli olan katılan sanıklar Resul ve [M.N.nin] karşılıklı olarak birbirlerini basit tıbbi müdahale ile giderilebilir şekilde darp ederek ayrı ayrı üzerilerine atılı TCK'nın 86/2,3-a maddelerinde yer alan eşe karşı kasten basit yaralama suçunu işlemiş oldukları sonuç ve kanaatine varılmış, katılan sanıkların suçlu işleme biçimleri ve kasıtları nazara alınarak alt sınırdan tercihen para cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmiştir. Katılan sanık Resul'un adli sicil kaydında hakkında daha önceden verilmiş hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının bulunduğu ve denetim süresi içinde mahkememiz dosyasına konu suçlu işlemiş olduğu anlaşılmakta Resul hakkında verilen para cezası daha önce kasıtlı suça ilişkin mahkumiyetinin bulunmaması sebepleriyle TCK'nın 51 maddesi gereği ertelenmiştir.

...

Erteli para cezası kararı yönünden Kayseri Bölge Adliye Mahkemesi nezdinde istinaf yasa yoluna başvurulabileceği, aksi takdirde hükmün kesinleşeceği ihtar olunarak karar verildi."

10. Başvuru müdafii nihai karara karşı istinaf kanun yoluna başvurmuş; Kayseri Bölge Adliye Mahkemesi 6. Ceza Dairesi, Mahkeme tarafından verilen kararın istinaf

incelemesinden geçmeksizin kesinleşen ya da kesin nitelikte olması gerçekteyle istinaf başvurusunun reddine karar vermiştir. Başvurucu müdafii Kayseri Bölge Adliye Mahkemesi 7. Ceza Dairesine itiraz etmiş, itirazı kesin olarak reddedilmiştir. Başvurucu müdafii kesin kararı 4/1/2022 tarihinde öğrendikten sonra 19/1/2022 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

11. Komisyon, başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar vermiştir.

II. DEĞERLENDİRME

A. Savunma İçin Gerekli Zaman ve Kolaylıklara Sahip Olma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

12. Başvurucu; müdafinin mazeret talebinin reddedilerek duruşmada yokluklarında ve esas hakkındaki mütalaaya karşı savunma hakkı verilmeden mahkûmiyet kararı verildiğini, bu nedenle de savunma için gerekli zaman ve kolaylıklardan yararlanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

13. Adalet Bakanlığı (Bakanlık) görüşünde, adil yargılanma hakkı kapsamında Anayasa Mahkemesinin daha önce verdiği ilkesel kararlar hatırlatılarak Anayasa ve mevzuat hükümleri doğrultusunda somut olayın kendine özgü şartlarının gözönüne alınması gerektiği belirtilmiştir. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı cevabında başvuru formundaki iddialarını yinlemiştir.

14. Başvuru, adil yargılanma hakkı kapsamındaki savunma için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olma hakkı kapsamında incelenmiştir.

15. Anayasa Mahkemesi savunma için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olma hakkına ilişkin ilkeleri *Ufuk Rifat Çobanoğlu* ([2. B.], B. No: 2014/6971, 1/2/2017) kararında belirlemiştir. Buna göre suç isnadı altındaki kişiye savunma için yeterli zamanın yargılamayı adil olmaktan çıkarmayacak şekilde tanınması yargılamanın makul sürede sonuçlandırılmasını olumsuz etkilememelidir. Diğer bir ifadeyle yargılama, savunma için gerekli zamana sahip olma hakkını zedeleyecek şekilde aceleye getirilmemeli; anılan hakkın gerçek anlamda kullanılmasını mümkün kılacak bir süratle sonuçlandırılmalıdır. Bunların yanında yargılama sürecindeki esaslı işlemlere karşı süre verilmemesi, başvurusunun savunmasını hazırlayıp mahkeme önünde dile getirebilmesi ve böylece yargılamaların sonucunu etkileyebilmesi noktasında iddia makamına nazaran dezavantajlı bir duruma düşmesine sebebiyet verebilir. Yargılama sürecinde ortaya çıkan ve mahkemenin kararını esaslı bir şekilde değiştirebilecek nitelikteki yeni durumlarda suç isnadı altındaki kişiye gerekli zaman ve kolaylıkların sağlanması icap eder (*Ufuk Rifat Çobanoğlu*, §§ 35-49).

16. Somut olayda başvurucuya iddianamenin tebliğ edildiği, hakkındaki suçlamalardan haberdar olduğu ve savunma için gerekli hazırlıkları yapabileceği zamanın verildiği konusunda bir şüphe bulunmamaktadır.

17. Öte yandan başvuru müdafii, yargılamanın hem altıncı hem de yedinci celsesine mazeret bildirerek katılmamıştır. Mahkeme, altıncı celsede mazereti kabul etmiş; iddia makamı da celse arasında esas hakkında mütalaasını sunmuştur. Bu durumda başvuru müdafii son duruşmaya katılamamışsa da iki celse üst üste aynı gerekçeyle mazeret bildirdiği dikkate alındığında Mahkemenin bu mazereti reddetmesinin makul olmadığı söylenemez.

Kaldı ki Başsavcılık tarafından esas hakkındaki mütalaa karar duruşmasından iki gün önce verilmiştir. Bu itibarla başvuru müdafinin esas hakkındaki mütalaaadan haberdar olma ve buna karşı savunmalarını ileri sürebilme olanağının bulunmadığından söz edilemez. Dolayısıyla yargılama bir bütün olarak değerlendirildiğinde -somut olayın özel koşullarında- başvuru savunma için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olma hakkına yönelik bir ihlalin bulunmadığının açık olduğu görülmektedir.

18. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

B. Gerekçeli Karar Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

19. Başvuru, kararın sonucunu değiştirebilecek nitelikteki tanık beyanlarının neden mahkeme huzurunda alınan ifadelerine değil savcılık aşamasında alınan ifadelerine itibar edildiğine ilişkin esaslı iddiaların karşılanmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Bakanlık görüşünde, Anayasa ve mevzuat hükümleri doğrultusunda somut olayın kendine özgü şartlarının gözönüne alınması gerektiği belirtilmiştir. Başvuru, Bakanlık görüşüne karşı cevabında başvuru formundaki iddialarını yinelemiştir.

20. Başvuru, adil yargılanma hakkının güvencelerinden biri olan gerekçeli karar hakkı kapsamında incelenmiştir.

21. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkı, kişilerin hakkaniyete uygun bir şekilde yargılanmalarını sağlamayı ve buna uygunluk yönünden yargılamanın denetlenmesini amaçlamaktadır. Mahkeme kararlarının davanın temel maddi ve hukuki sorunları ile taraflarca ileri sürülen ve davanın sonucunu etkileyen iddia ve itirazlar hakkında delillerle bağ kurulmak suretiyle yeterli gerekçe içermesi zorunludur. Uyuşmazlığın hukuki ve maddi sorunlarıyla ilgisiz değerlendirmelere kararda yer verilmesi de gerekçeli karar hakkıyla bağdaşmaz. Karar gerekçesinin belirtilen unsurları taşıması, yargılamanın adil yargılanma hakkı güvencelerine uygun şekilde yürütülüp yürütülmediğinin taraflarca öğrenilmesini sağladığı gibi ayrıca demokratik bir toplumda kendi adlarına verilen yargı kararlarının sebeplerini toplumun öğrenmesi için de gereklidir (bazı eklemeler ve farklılıklarla birlikte bkz. *Sencer Başat ve diğ.leri* [GK], B. No: 2013/7800, 18/6/2014, §§ 31, 34).

22. Diğer taraftan kanun yolu incelemesi yapan mercinin yargılamayı yapan mahkemeye aynı sonuca ulaşması, bunu aynı gerekçeyi kullanarak veya aynı atıfla kararına yansıtması kararın gerekçelendirilmiş olması bakımından yeterli görülebilir. Bununla birlikte ilk derece mahkemesince karşılanmayan veya ancak ilk defa kanun yolu merciinde ileri sürülebilecek nitelikteki esaslı iddia ve itirazların kanun yolu merciince de değerlendirilmemesi gerekçeli karar hakkının ihlaline yol açabilir (bazı eklemeler ve farklılıklarla birlikte bkz. *Mehmet Yavuz* [1. B.], B. No: 2013/2995, 20/2/2014, § 51).

23. Somut olayda başvuru, tanık F.N.'nin "*Ben Resul'ün kızımın elini tuttuğunu o anda görmedim.*" şeklinde kovuşturma aşamasında verdiği beyanlarının Mahkemeye dikkate alınmadığını ifade etmiştir. Ayrıca başvuru, tanık Z.K. ve H.K.'nin beyanlarının hangi gerekçe ile taraflı kabul edildiğinin anlaşılmadığını ileri sürmüştür. Mahkeme, başvuru eşe karşı basit yaralama suçundan mahkûmiyetine karar vermiştir. Gerekçeli kararda tanık F.N. kovuşturma aşamasında soruşturma aşamasında verdiği beyanlarından

kısmen dönmüşse de dosya kapsamı ve adli muayene raporlarını destekleyen ilk aşamada alınan beyanlarına itibar edildiği değerlendirilmesini yapmıştır (bkz. § 9). Bunun yanında gerekçeli kararda tanıklar Z.K. ve H.K., her ne kadar başvurunun M.N. ye vurmadığını beyan etmişler de adli muayene raporları ve katılan sanık M.N. nin soruşturma aşamasında "Sağ el bileğimde ve sol elimin üst kısmında tırnak izleri meydana geldi." şeklindeki beyanları ve tanık F.N. nin itibar edilen ilk aşamadaki beyanları nazara alındığında tanıklar Z.K. ve H.K. nin tarafı olduğu değerlendirmesinin yapıldığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle Mahkemenin gerekçeli kararında hangi tanıkların hangi aşamada verdiği beyanlarına itibar ettiğini yeterli gerekçe ile açıkladığı görülmüştür.

24. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

C. Diğer İhlal İddiaları

25. Başvurucunun verilen kararın kesin nitelikte olması sebebiyle hükmün denetlenmesini talep hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının *Erkan Sancaklı* ([1. B.], B. No: 2017/23602, 3/6/2020) kararı, suçu işlemediği hâlde cezalandırılması sebebiyle masumiyet karinesinin ihlal edildiği iddiasının *Cemal Günsel* ([GK], B.No: 2016/12900, 21/1/2021) kararı doğrultusunda *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

III. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Savunma için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

3. Diğer ihlal iddialarının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde BIRAKILMASINA 14/10/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.